

Nr 100

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående ytterligare utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1959/60; given Stockholms slott den 11 mars 1960.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

G. E. Sträng

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 11 mars 1960.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anför efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter.

De anslag, som efter riksstatens fastställande ytterligare äskats för det nu löpande budgetåret, har uppförts dels å tilläggsstat I, som fastställts av 1959 års riksdag vid dess höstsession (rskr. 1959: 346), och dels å tilläggsstat II, som avser till innevarande års riksdag gjorda anslagsäskanden, upptagna i propositionerna nr 2 och 83.

De ytterligare anslagsäskanden avseende tilläggsstat II till riksstaten för innevarande budgetår, vilka ansetts nu böra föreläggas riksdagen, har tidigare denna dag anmälts. På hemställan av vederbörande föredragande har Kungl. Maj:t därvid fattat beslut enligt bilagda utdrag av statsrådsprotokollet för denna dag (*bil. 1—5*). En sammanställning över av Kungl. Maj:t å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1959/60 till och med denna dag

äskade anslag utöver de i propositionen nr 2 upptagna anslagen torde få bifogas statsrådsprotokollet i detta ärende (*bihang*).

Av sammanställningen framgår, att efter det propositionen nr 2 till årets riksdag framlades har å tilläggsstat äskats sammanlagt 10,7 miljoner kronor å driftbudgeten och 1,4 miljoner kronor å kapitalbudgeten. Av förstnämnda belopp avser 9,0 miljoner kronor kostnader för den svenska FN-styrkan, 540 000 kronor kostnader för den svenska övervakningskontingenten i Korea, 150 000 kronor under ecklesiastikdepartementets huvudtitel utgifter till kommittéer och utredningar genom sakkunniga samt 1,0 miljon kronor avskrivning av nya kapitalinvesteringar. Å kapitalbudgeten har äskats under statens affärsverksfonder 300 000 kronor, avseende investeringsanslag till en ny bro över Fyrisån på vägen mellan Ultuna och Kungsängen, under statens utlåningsfonder 500 000 kronor till lånefonden för insamling av skogsfrö samt under fonden för förlag till statsverket ett belopp av 70 100 kronor, avseende förlagskapital för vissa internationella organisationers rörelsefonder. Vidare har i propositionen nr 83 under statens allmänna fastighetsfond äskats 480 000 kronor till vissa byggnadsarbeten m. m. vid statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården.

Å tilläggsstat I har av föregående års riksdag anvisats anslag om 10,0 miljoner kronor å driftbudgeten och 420 000 kronor å kapitalbudgeten. I propositionen nr 2 har å tilläggsstat II äskats anslag om tillhoppa 83,1 miljoner kronor å driftbudgeten och 175,0 miljoner kronor å kapitalbudgeten. Vid bifall härtill samt till de efter avlämnande av propositionen nr 2 till och med denna dag gjorda ytterligare anslagsäskandena å tilläggsstat II skulle anslagen å tilläggsstater till riksstaten för budgetåret 1959/60 uppgå till sammanlagt för driftbudgeten 103,8 miljoner kronor, varav 1,0 miljon kronor till avskrivningsanslag, och för kapitalbudgeten 176,8 miljoner kronor.

Chefen för finansdepartementet hemställer härefter, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att godkänna de förslag, om vilka Kungl. Maj:t enligt bilagda utdrag av statsrådsprotokollet för denna dag (*bil. 1—5*) fattat beslut.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdade hemställen förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Bo Jonas Sjölander

Bilaga 1

Egentliga statsutgifter**Fjärde huvudtiteln**

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 11 mars 1960.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM.

Chefen för försvarsdepartementet, statsrådet Andersson, anmäler härefter under försvarsdepartementets handläggning hörande ärenden angående egentliga statsutgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1959/60 samt anför därvid följande.

E. Diverse

[1] 21. **Kostnader för den svenska FN-styrkan.** Efter förslag av Kungl. Maj:t i propositionen 1956: 198 anvisade riksdagen å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1956/57 under fjärde huvudtiteln ett reservationsanslag av 10 000 000 kronor till Kostnader för organiserande av en svensk FN-styrka. Sedermera har riksdagen efter förslag av Kungl. Maj:t i propositionerna 1958: 2, 1958: 125, 1959: 2 och 1959: 125 å tilläggsstat II till riksstaterna för budgetåren 1957/58 och 1958/59 anvisat ytterligare (5 000 000 + 6 500 000 + 6 000 000 + 9 000 000 =) 26 500 000 kronor för ifrågavarande ändamål avseende kontingentens verksamhet intill utgången av december 1959. Såsom framgår av propositionen 1958: 125 avses huvuddelen av ifrågavarande kostnader skola bestridas av FN. Hittills har från FN influtit 14 896 272 kronor, avseende andra kostnader för kontingenten under tiden den 1 november 1956—den 31 december 1958 än materielkostnader.

Av förenämnda propositioner framgår vidare att den svenska FN-kontingentens verksamhet ursprungligen beräknades komma att omfatta en tidrymd av sex månader från och med november 1956. Sveriges deltagande i övervakningsverksamheten har emellertid kommit att utsträckas i tiden, och enligt av Kungl. Maj:t meddelade beslut må kontingenten fortsättningsvis vara organiserad längst intill utgången av december 1960. Från maj 1958 har dessutom kontingenten förstärkts med cirka 150 man till omkring 500

man. Vidare har tjänstgöringsomgångarna förlängts från sex till sju månader (prop. 1958: 125).

Hittills anvisade medel beräknas förslå till FN-styrkans verksamhet till och med utgången av april 1960. Då beslut föreligger, att kontingenten må vara organiserad intill utgången av december 1960 erfordras ytterligare medel för kontingentens verksamhet. Jag beräknar, att i runt tal 9 000 000 kronor kommer att erfordras för verksamheten till och med utgången av december innevarande år. Av detta belopp avser i runt tal 1 500 000 kronor de utgifter för FN-styrkans sjunde tjänstgöringsomgång som beräknas kvarstå vid utgången av april detta år och cirka 7 100 000 kronor kostnaderna för kontingentens åttonde omgång, avseende tiden juni till och med december 1960. Återstoden, 400 000 kronor, beräknas erforderliga för täckande av oförutsedda utgifter. Såsom i det föregående nämnts, kan man påräkna att huvuddelen av ifrågavarande kostnader skall ersättas av FN. Eventuellt behov av medel utöver vad som nu angivits torde, liksom tidigare förutsatts, få tillgodoses från anslaget till oförutsedda utgifter. I den mån så sker bör förhållandet senare anmälas för riksdagen.

Från FN inflytande ersättningar bör liksom tidigare tillgodoföras inkomstiteln Övriga diverse inkomster.

Aberopande det anförda hemställer jag således, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Kostnader för den svenska FN-styrkan* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1959/60 anvisa ett reservationsanslag av 9 000 000 kronor.

[2] 22. Svenska övervakningskontingenten i Korea. Efter förslag av Kungl. Maj:t i propositionen 1953: 234 angående täckning av kostnaderna för svenskt deltagande i stilleståndsövervakning samt vid repatriering av krigsfångar i Korea anvisade riksdagen å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1953/54 under fjärde huvudtiteln ett reservationsanslag av 5 000 000 kronor till Svenska övervaknings- och repatrieringskontingenterna i Korea.

Den svenska repatrieringskontingenten har efter slutfört uppdrag upplösts i mars 1954. Övervakningskontingentens verksamhet pågår alltjämt, men dess personal har starkt reducerats och uppgår nu till omkring 10 personer mot omkring 90 personer i mars 1955.

För övervakningskontingentens fortsatta verksamhet har riksdagen under förenämnda anslagsrubrik dels efter förslag av Kungl. Maj:t i propositionerna 1954: 220 och 1955: 150 å tilläggsstat I respektive II till riksstaten för budgetåret 1954/55 anvisat sammanlagt (3 000 000 + 1 400 000 =) 4 400 000 kronor, dels efter förslag av Kungl. Maj:t i propositionen 1955: 204 å tilläggsstat I till riksstaten för budgetåret 1955/56 anvisat 4 200 000 kronor, dels ock efter förslag av Kungl. Maj:t i propositionen 1959: 125 å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1958/59 anvisat 700 000 kronor. Hittills har således anvisats sammanlagt 14 300 000 kronor för ifrågavarande ändamål.

I skrivelse den 2 februari 1960 har *försvarets civilförvaltning* hemställt, att ytterligare medel måtte ställas till ämbetsverkets förfogande för att bestrida kostnaderna för övervakningskontingentens fortsatta verksamhet och till stöd härför anfört i huvudsak följande.

Behållningen under anslaget uppgick den 1 januari 1960 till omkring 195 000 kronor. Då härav cirka 25 000 kronor var bundna i utestående ore-
dovisade förskott m. m., utgjorde den icke disponerade behållningen under anslaget 170 000 kronor.

Civilförvaltningen räknar med något lägre medelsförbrukning under innevarande budgetår än under närmast föregående budgetår. Under det senaste halvåret har nämligen konstaterats en minskning i medelsförbrukningen beroende bl. a. på att personalstyrkan reducerats med en läkare, att anställningstiden som regel ökat från sex till sju månader och i ett flertal fall ytterligare förlängts, att antalet kurirresor till Tokyo minskat samt att anslagna belopp för representation och förströelse begränsats. På grund härav beräknar civilförvaltningen medelsbehovet för månad under innevarande budgetår till i runt tal 60 000 kronor. Ämbetsverket har därvid förutsatt att verksamheten bibehålles vid nuvarande omfattning och att personalstyrkan, vars anställningstid beräknats till sju månader, uppgår till tio personer. Hittills anvisade belopp anses i huvudsak täcka medelsbehovet för tiden till och med mars 1960.

Departementschefen

För närvarande finns icke möjlighet att bedöma hur länge övervakningskontingenten i Korea kan komma att fortsätta sin verksamhet. Medel för verksamheten bör emellertid beräknas för tiden till och med utgången av innevarande kalenderår. Jag vill framhålla, att jag förutsätter att kontingentens personalstyrka hålles så låg som det är möjligt.

Enligt försvarets civilförvaltnings beräkningar torde hittills anvisade medel komma att täcka kostnaderna för kontingentens verksamhet till och med mars 1960. Kostnaderna för den fortsatta verksamheten har av ämbetsverket beräknats till i runt tal 60 000 kronor i månaden. Jag anser mig kunna biträda dessa beräkningar. För tiden den 1 april 1960—den 31 december 1960 skulle således de sammanlagda kostnaderna uppgå till 540 000 kronor. Denna summa måste emellertid betraktas som ungefärlig med hänsyn till svårigheterna att beräkna vissa utgiftsposter samt möjligheten av en kommande avveckling av kontingentens verksamhet. Jag förutsätter, att eventuellt behov av ytterligare medel får tillgodoses genom anlitande av anslaget till oförutsedda utgifter. Frågan om täckning av sålunda bestridda kostnader torde få anmälas framdeles.

Under återopande av det anförda får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Svenska övervakningskontingenten i Korea* å tilltilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1959/60 anvisa ett reservationsanslag av 540 000 kronor.

Kungl. Maj:ts proposition nr 100 år 1960

Vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:

Åke Lindwall

Egentliga statsutgifter

Åttonde huvudtiteln

Utdrag av protokollet över ecklesiastikärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 11 mars 1960.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM.

Chefen för ecklesiastikdepartementet, statsrådet Edenman, anmäler under ecklesiastikdepartementets handläggning hörande ärende angående egentliga statsutgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1959/60 och anför därvid följande.

N. Diverse

[1] 15. **Kommittéer och utredningar genom sakkunniga.** Till kommittéer och utredningar genom sakkunniga har på riksstaten för innevarande budgetår anvisats ett reservationsanslag av 1 450 000 kronor. Vid ingången av budgetåret fanns å anslaget en reservation av i runt tal drygt 50 000 kronor. Det för budgetåret disponibla beloppet utgör således cirka 1 500 000 kronor. Under tiden till och med januari 1960 har härav använts närmare 900 000 kronor, vilket genomsnittligt motsvarar en förbrukning av omkring 130 000 kronor per månad. Vad beträffar medelsförbrukningen för tiden februari—juni räknar jag — med hänsyn till att den månatliga belastningen under våren erfarenhetsmässigt alltid är något större än under tidigare del av budgetåret, att vissa kommittéer intensifierar sin verksamhet för att hålla uppgjorda tidsplaner samt att vissa ytterligare utredningar torde komma att igångsättas under våren — med en något högre genomsnittlig medelsförbrukning per månad. Den erforderliga anslagsförstärkningen beräknar jag till 150 000 kronor.

Under återopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Kommittéer och utredningar genom sakkunniga* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1959/60 anvisa ett reservationsanslag av 150 000 kronor.

Vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:

Lars Lindén

Utgifter för statens kapitalfonder

Avskrivning av nya kapitalinvesteringar

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 11 mars 1960.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, JOHANSSON, AF GEJERSTAM.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anmäler fråga om anslag till avskrivning av nya kapitalinvesteringar å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1959/60 och anför därvid följande.

Under innevarande budgetår har äskats dels ett investeringsanslag å tilläggsstat I till gällande riksstat, dels ytterligare några anslag å tilläggsstat II. I enlighet med de principer som hittills tillämpats bör nu, då avskrivningsbehovet för de olika investeringarna kan överblickas, förslag om erforderliga avskrivningsanslag föreläggas riksdagen. Skulle nya avskrivningsbehov uppkomma eller ändring ske i de till grund för här beräknade avskrivningar liggande förhållandena förutsätter jag, att vederbörliga tillägg och jämkningar vidtages av riksdagen.

Jag torde nu i korthet få redogöra för de olika fall, i vilka omedelbar avskrivning är påkallad beträffande ifrågavarande investeringar.

Statens allmänna fastighetsfond. Investeringsanslaget till vissa byggnadsarbeten m. m. vid statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården å 480 000 kronor torde i enlighet med gällande regler böra avskrivas med 50 procent. Avskrivningsanslaget upptages med 240 000 kronor.

Försvarets fonder. För investeringar i försvarets fastighetsfond beräknas avskrivningsbehovet schablonmässigt till 50 procent av den totala investeringen i var och en av fastighetsfondens delfonder med undantag av befästningars delfond, för vilken total avskrivning tillämpas.

Under marinens delfond har å tilläggsstat I anvisats investeringsanslag om 420 000 kronor. Motsvarande avskrivningsanslag under delfonden bör alltså upptagas med 210 000 kronor.

Statens utlåningsfonder. Anslagen å tilläggsstat II till statens fiskredskaps-lånefond och till lånefonden för insamling av skogsfrö torde liksom tidigare böra avskrivas helt. Avskrivningsanslagen upptages med 50 000 respektive 500 000 kronor.

Vid min anmälan av avskrivningarna på investeringsanslagen för bostads-lånegivningen för budgetåren 1959/60 och 1960/61 (bilaga 19 till respektive års statsverksproposition) har jag redovisat beloppet av avskrivningsmedel som reaktiveras bland annat genom 1957 års riksdagsbeslut om återbetalning av vissa tilläggs lån. I enlighet med vad jag i dessa sammanhang anfört bör några särskilda anslag inte upptagas för avskrivning av de bostadsinvesteringar för vilka medel anvisats å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1959/60 under lånefonden för bostadsbyggande respektive fonden för låneunderstöd.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till avskrivning av nya kapitalinvesteringar i härefter angivna fonder å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1959/60 anvisa följande *reservationsanslag*, nämligen

Statens allmänna fastighetsfond:

Socialdepartementet:

*Vissa byggnadsarbeten m. m. vid statens skolor
tillhörande barna- och ungdomsvården* 240 000

Försvarets fonder:

Försvarsdepartementet:

*Försvarets fastighetsfond:
Marinens delfond* 210 000

Statens utlåningsfonder:

Jordbruksdepartementet:

Statens fiskredskapslånefond 50 000
Lånefonden för insamling av skogsfrö 500 000

Vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:

Bo Jonas Sjölander

Kapitalinvesteringar

Utrikesdepartementet

Utdrag av protokollet över utrikesdepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 11 mars 1960.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM.

Ministern för utrikes ärendena anmäler härefter under utrikesdepartementets handläggning hörande ärende angående kapitalinvestering å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1959/60 samt anför därvid följande.

VIII. Fonden för förlag till statsverket

[1] 1 a. Vissa internationella organisationers rörelsefonder. I proposition 1959: 125, bilaga 5 (s. 16), anmälde jag, att för år 1959 en ökning av *Förenta Nationernas rörelsefond* från 22 miljoner dollar till 23,5 miljoner dollar beslutats, vilket hade till följd att en ökning av den svenska insatsen i fonden med 4 389 dollar måste företagas. Medel härför beviljades av riksdagen (SU 1959: 59, rskr 1959: 179).

Enligt FN:s generalförsamlings resolution den 5 december 1959 (nr 1448 XIV) skall organisationens rörelsefond för 1960 ökas från 23,5 miljoner dollar till 25 miljoner dollar. Enligt skrivelse från FN-sekretariatet i januari 1960 uppgår Sveriges bidrag för denna ökning till 13 511 dollar eller i svenskt myntslag 70 100 kronor.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att till *Vissa internationella organisationers rörelsefonder* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1959/60 anvisa ett investeringsanslag av 70 100 kronor.

Vad ministern för utrikes ärendena sålunda, med in-
stämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt
behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:

E. Rosenblad

Kapitalinvesteringar

Jordbruksdepartementet

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 11 mars 1960.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDSTRÖM, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM.

Chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Netzén, anmäler härefter under jordbruksdepartementets handläggning hörande ärenden angående kapitalinvesteringar å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1959/60 samt anför därvid följande.

I. Statens affärsverksfonder

E. Domänverket

[1] 2. Byggnadsarbeten m. m. vid statens försöksgårdar. *Styrelsen för lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök* (skr. 19/2 1960) hemställer, att å tilläggsstat för budgetåret 1959/60 under förevarande rubrik måtte anvisas ett anslag av 300 000 kr. för nybyggnad av den s. k. vindbron över Fyrisån vid Ultuna. Styrelsen erinrar om att den i sina anslagsäskanden för budgetåret 1960/61 (statsverksprop. 1960, bil. 31, punkt 2) preliminärt beräknade ett belopp av 250 000 kr. för ändamålet. Styrelsen anförde därvid att nämnda bro, som byggdes år 1868 och som är belägen där vägen från Ultuna till Kungsängens gård passerar Fyrisån, är i mycket dåligt skick och att en om- eller nybyggnad var nödvändig. Utredning av frågan pågick och beräknades vara slutförd omkring den 1 oktober 1959.

I sin nu ingivna framställning anför högskolestyrelsen, att den för utredningsarbetet anlidade ingenjörsfirman meddelat, att en nybyggnad av bron skulle bli den lämpligaste lösningen av frågan. Konstruktionen av den nya bron, vilken föreslås byggd strax söder om den nuvarande, framgår av en vid högskolestyrelsens skrivelse fogad skiss. Av framställningen inhämtas vidare, att pålverket, på vilken underbyggnaden vilar, skadats

genom röta. Efter en åren 1949—1951 företagen muddring och rensning i Fyrisån har bron vid flera tillfällen påkörts av fartyg, varvid brofästena skadats. Bron har varit försedd med ledverk uppströms men ej nedströms. Före muddringen fanns ett naturligt ledverk nedströms genom strandkan- ten. Våren 1959 skadades bron ytterligare genom påsegling. Efter det att vägförvaltningen i Uppsala län besiktigat bron har den avstängts för for- donstrafik. Endast cyklister och gående får nu passera bron på egen risk. Då stockarna nu är allvarligt rötskadade, föreligger enligt vad som fram- kommit vid utredningen risk för att bropelarna kan rasa vid en ny påseg- ling. Även virket i bron är rötskadat och kan inte användas i en ny bro.

Av högskolestyrelsens skrivelse framgår även, att sjöfartsstyrelsen i augusti 1959 framhöll, att bron var i dåligt skick och att förhållandena för den sjötrafik, som har att passera bron, är otillfredsställande på grund av att tillräckliga ledverk saknas. Sjöfartsstyrelsen hemställde, att ledverk om minst 25 meters längd måtte anordnas på båda sidor om färdleden så- väl norr som söder om bron.

Angående behovet av en ny bro och ledverk anför högskolestyrelsen i övrigt följande.

Ultuna egendom består bl. a. av huvudgården Ultuna och utgården Kungsängen. Ultuna har en areal av 263 ha, varav 190 ha åker, och Kungs- ängen en areal av 279 ha, varav 226 ha åker. Gårdarna ligger på var sin sida om Fyrisån och förbindes av en enskild väg som passerar Fyrisån över den s. k. vindbron, belägen norr om Övre Föret. Då gårdarna ligger under samma förvaltning och sambrukas med varandra är denna förbin- delse nödvändig för att en ekonomisk jordbruksdrift skall kunna genomfö- ras. Gemensam transport av mjölk sker dagligen. Vidare sker transport av foder samt förflyttning av maskiner och redskap. Arbetskraften vid går- darna utgöres till huvudsaklig del av lantbrukselever, som är förlagda till Ultuna och som dagligen förflyttas mellan gårdarna. Den teoretiska under- visningen för ladugårdsförmånseleverna är förlagd till Ultuna. Då de har sin praktiska utbildning i Kungsängens ladugård och är förlagda på denna gård, måste de transporterats till lektionerna på Ultuna.

Avståndet från Ultuna till Kungsängen över den enskilda vägen är cirka 4 km. Måste transporten ske över Uppsala blir avståndet cirka 9 km. Egen- domens förvaltare beräknar den ökade sammanlagda transportvägen till cirka 2 100 mil per år. Härtill kommer förlorad arbetstid genom de för- längda transportererna och svårigheterna att lotsa maskiner, redskap och traktorsläp genom Uppsalatrafiken. Den förlorade arbetstiden beräknas till 960 timmar per år.

Statens husdjursförsök har sina försök med nötkreatur förlagda till ladugården på Kungsängen, som byggts speciellt för detta ändamål. Vidare har statens jordbruksförsök, statens husdjursförsök och åtskilliga av hög- skolans institutioner fältförsök förlagda till Kungsängen. År 1959 uppgick den areal som tagits i anspråk för fältförsök på Kungsängen till 21 ha. För högskolans del kan den sammanlagda ökade transportvägen beräknas till 2 300 mil per år. Den förlorade arbetstiden beräknas till 1 000 timmar per år. Sammanlagda ökade transportvägen beräknas till 4 400 mil per år och den förlorade arbetstiden till sammanlagt 1 960 timmar per år. Om kostnaden för den ökade väglängden beräknas till 5 kr. per mil och kost- naden för förlorad arbetstimme till 4 kr., skulle de ökade kostnaderna som

uppstår uppgå till 29 840 kr. för år. Från detta belopp bör dragas brovaktens lön 2 000 kr. per år.

Högskolestyrelsen framhåller slutligen, att ifrågavarande brobygge lämpligen bör påbörjas under hösten och avslutas under vintern, då sjöfarten är inställd.

Över högskolestyrelsens framställning har yttranden avgivits av *statskontoret*, *riksräkenskapsverket*, *domänstyrelsen* och *sjöfartsstyrelsen*, vilka *samtliga* tillstyrker att medel skall anvisas för ändamålet. Enligt *statskontorets* mening vore det emellertid önskvärt, om de åtgärder, som måste vidtagas med avseende å vindbron, kunde begränsas till en provisorisk istandsättning av bron. Förutsättningarna härför syntes böra ytterligare undersökas. Enligt vad statskontoret under hand inhämtat skall nämligen enligt generalplan för Uppsala stad en väg i väst-östlig riktning byggas söder om Ultuna med broförbindelse över Fyrisån omkring 2,5 kilometer söder om vindbron. Någon tidpunkt för ett dylikt brobygge inom generalplanens ram är emellertid icke bestämd. Vidare förutsätter *sjöfartsstyrelsen* bl. a., att styrelsen på ett senare stadium av planeringsarbetet får tillfälle att mera ingående pröva vissa speciella frågor med avseende å brons konstruktion ur sjöfartssynpunkt.

Departementschefen

Av högskolestyrelsens framställning och den i ärendet verkställda undersökningen framgår, att den s. k. vindbron över Fyrisån på vägen mellan Ultuna och Kungsängen numera är i sådant skick att densamma inte är användbar för den trafik som för såväl Ultuna egendoms som lantbrukshögskolans och lantbruksförsökens räkning måste ske mellan nyssnämnda båda platser. Detta medför betydande olägenheter och merkostnader för verksamheten vid Ultuna. Bron utgör dessutom en fara och ett hinder för sjöfarten till och från Uppsala. I likhet med högskolestyrelsen anser jag därför att erforderliga åtgärder snarast bör vidtagas. Övervägande skäl talar också enligt min mening för att medel nu bör anvisas för uppförande av en ny bro i enlighet med högskolestyrelsens framställning. Någon ytterligare undersökning av möjligheterna att provisoriskt istandsätta den nuvarande bron torde sålunda enligt min mening inte vara erforderlig. Kostnaderna för en ny bro har beräknats till 300 000 kronor. Mot detta belopp torde inte vara något att invända. Jag föreslår därför att nämnda belopp anvisas för ändamålet. Med hänsyn till att ärendet är av brådskande natur och då arbetena lämpligen bör påbörjas så snart som möjligt för att kunna avslutas under nästkommande vinter, då sjöfarten är inställd, synes beloppet böra anvisas å tilläggsstat för innevarande budgetår.

Under återopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Byggnadsarbeten m. m. vid statens försöksgårdar* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1959/60 anvisa ett investeringsanslag av 300 000 kronor.

V. Statens utlåningsfonder

[2] 10 b. Lånefonden för insamling av skogsfrö. Vid 1949 års riksdag (prop. 2; rskr. 21) beslöts inrättandet av en statlig lånefond, benämnd lånefonden för insamling av skogsfrö. Såsom kapital för fonden har å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1948/49 anvisats ett investeringsanslag av 500 000 kr., å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1953/54 ett investeringsanslag av 100 000 kr., å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1955/56 ett investeringsanslag av 400 000 kr. samt å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1958/59 ett investeringsanslag av 500 000 kr.

Vid utgången av budgetåret 1958/59 förelåg å fonden intet outnyttjat belopp.

Skogsstyrelsen (skr. 15/12 1959) hemställer, att å tilläggsstat till riksstaten för innevarande budgetår skall till fonden anvisas ett investeringsanslag av 700 000 kr.

Skogsstyrelsen erinrar om att styrelsen i sin anslagsskrivelse för nästa budgetår på anförda skäl bl. a. föreslog, att lånefonden för insamling av skogsfrö skulle ombildas till en fond för för- och plantanskaffning och i anslutning härtill hemställde, att fondkapitalet skulle uppräknas från 1,5 milj. kr. till 7 milj. kr. Ämbetsverket anmälde även, att tillgången på tallkott syntes bli god jämväl vintern 1959/60. I samband därmed anförde styrelsen att, då tillgängliga medel i frölånefonden ej möjliggjorde någon mera omfattande kottinsamling innevarande budgetår, styrelsen ämnade — om en närmare utredning längre fram under året rörande behovet av lånemedel gav vid handen, att en förstärkning av fonden var nödvändig redan detta budgetår — inkomma med begäran om särskild medelsanvisning å tilläggsstat.

På anmodan av skogsstyrelsen har skogsvårdsstyrelserna inkommit med uppgifter rörande behovet av lån ur skogsfrölånefonden m. m. budgetåret 1959/60. Av de lämnade uppgifterna framgår enligt ämbetsverket bl. a. att tillgången på tallkott inom vissa län är riklig och att insamling av synnerligen värdefull kott från de norrländska höjdlägena beräknas kunna ske i mindre vanlig utsträckning. Frökvaliteten är överlag osedvanligt hög beroende på det exceptionellt torra och varma vädret under den gångna sommaren. Framförallt har höjdlägesfröet visat sig besitta betydligt högre grobarhet än som normalt brukar vara fallet. Det av skogsvårdsstyrelserna anmälda lånebehovet uppgår till ca 1 200 000 kr. Skogsstyrelsen beräknar för sin del att lånebehovet skall kunna begränsas till sammanlagt 1,1 milj. kr., varav omkring 700 000 kr. skulle belöpa på norrlandslänen och Kopparbergs län samt återstoden på landet i övrigt. Enligt styrelsen är praktiskt taget hela fondkapitalet i frölånefonden f. n. utlånat till skogsvårdsstyrelserna. Dessutom har skogsvårdsstyrelserna under föregående budgetår för samma ändamål tilldelats 650 000 kr. eller hela det belopp, som genom Kungl. Maj:ts beslut den 20 mars och den 22 maj 1959 ställts till ämbetsverkets

förfogande från reservationsanslaget till arbetslöshetens bekämpande för utlämnande av bidrag till insamlande av skogsfrö enligt de för utlåning från frölånefonden meddelade bestämmelserna. Skogsstyrelsen räknar med att sammanlagt omkring 400 000 kr. skall återföras till fonden innevarande budgetår genom amorteringar å utestående lån. Fonden behöver alltså förstärkas med 700 000 kr. för att möjliggöra kottanskaffning detta budgetår i förutsatt omfattning. Styrelsen betonar att det är av utomordentlig betydelse för kontinuiteten i skogsvårdsstyrelsernas frö- och plantförsörjningsverksamhet, att styrelserna kan beredas ekonomiska förutsättningar att tillvarata de med oregelbundna intervaller återkommande tillfällen, då goda möjligheter att insamla kott erbjudes. I all synnerhet bör sådana säsonger, som i likhet med skördeåret 1959/60 kännetecknas av god tillgång på kott från höjdlägen samt särskilt hög frökvalitet, utnyttjas för behövlig fröanskaffning vid skogsvårdsstyrelserna. Med hänsyn till de mycket sällan återkommande fröåren i de norrländska höjdlägena, bör enligt ämbetsverkets mening frö där anskaffas om möjligt för en 15-årsperiod.

Statskontoret erinrar i remissutlåtande över skogsstyrelsens framställning att förevarande lånefonds kapital tredubblats sedan budgetåret 1952/53 och att det vid bifall till framställningen skulle bli mer än fyrdubblat. Det kan enligt ämbetsverket ifrågasättas, huruvida omfattningen av den med lånefondens medel bedrivna verksamheten och kostnaderna för denna sedan sistnämnda budgetår ökat i samma mån som fondens kapital. Statskontoret anser det icke uteslutet, att de ökade anspråken på fonden delvis sammanhänger med en minskad tillgång på likvida medel hos skogsvårdsstyrelserna. I den mån så är fallet, blir lånen ur lånefonden i princip av samma karaktär som de rörelsekrediter, som skogsvårdsstyrelserna medgives upptaga å den allmänna kreditmarknaden. De skiljer sig emellertid enligt statskontorets uppfattning väsentligt från dessa därigenom, att de är helt räntefria och således för skogsvårdsstyrelserna möjliggör en upplåning, för vilken kapitalkostnaderna helt drabbar statsverket. Ämbetsverket ifrågasätter vidare, om anledning numera föreligger att från statens sida subventionera fröanskaffningen genom skogsvårdsstyrelserna. Denna verksamhet borde anser statskontoret, kunna vara helt självfinansierande och priset på tillhandahållet frö inkludera även kapitalkostnaderna. Statskontoret föreslår därför, att räntefriheten för lån ur förevarande lånefond slopas och att nya lån ur fonden föreskrives skola förräntas enligt den för statens utlåningsfonder gällande normalräntan. Den i framställningen begärda förstärkningen av fonden har icke föranlett erinran från ämbetsverkets sida.

Departementschefen

Såsom framgår av skogsstyrelsens framställning är tillgången på kott innevarande vinter liksom förra vintern god. Bland annat räknar styrelsen med att kott av god kvalitet, framför allt i fråga om grobarheten, i betydande omfattning skall kunna erhållas från de norrländska höjdlägena. Med hänsyn till angelägenheten av en fortsatt intensifiering av skogsodlings-

insatserna är det, såsom skogsstyrelsen anför, av stor betydelse, att skogsvårdsstyrelserna beredes möjligheter att tillvarata de oregelbundet återkommande tillfällen, då goda möjligheter att insamla kott erbjudes. Skogsvårdsstyrelserna torde inte kunna anskaffa härför erforderliga medel utan att i betydande omfattning utnyttja lånefonden för insamling av skogsfrö. Medelstillgången i fonden är emellertid så ringa, att denna måste tillföras ytterligare medel för att i skälig omfattning kunna fylla sitt ändamål. Jag kan dock ej tillstyrka en så stor medelsanvisning, som skogsstyrelsen föreslagit, utan finner mig böra inskränka mig till att förorda ett kapitaltillskott av 500 000 kronor. Beloppet torde böra uppföras å tilläggsstat för innevarande budgetår.

Statskontoret har i remissutlåtandet över skogsstyrelsens framställning föreslagit, att räntefriheten för lån ur förevarande lånefond slopas och att nya lån ur fonden föreskrives skola förräntas enligt den för statens utlåningsfonder gällande normalräntan.

I anledning härav vill jag omnämna att jag vid anmälan av särskild proposition angående skogsvårdsstyrelsernas organisation och verksamhet, m. m. tidigare denna dag föreslagit viss omläggning i fråga om finansieringen av skogsvårdsstyrelsernas frö- och plantproduktion, bland annat innebärande övergång till affärsmässig drift vid nämnda verksamhet. I samband därmed har jag förordat en ändring av reglerna för utlåning från lånefonden för insamling av skogsfrö, bestående bland annat i att från och med den 1 juli 1960 beviljade lån skall löpa med förenämnda normalränta. Vid bifall till dessa förslag torde ytterligare kapitalförstärkning till fonden fortsättningsvis ej behöva komma i fråga.

Under återopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Lånefonden för insamling av skogsfrö* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1959/60 anvisa ett investeringsanslag av 500 000 kronor.

Vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:

B. Siöalth

Förteckning

över av Kungl. Maj:ts hos riksdagen år 1960 äskade anslag å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1959/60 utöver de i proposition nr 2 upptagna anslagen

Driftbudgeten

A. Egentliga statsutgifter

IV. Försvarsdepartementet

E: 21	Kostnader för den svenska FN-styrkan, <i>reservationsanslag</i>	9 000 000
E: 22	Svenska övervakningskontingenten i Korea, <i>reservationsanslag</i>	540 000
		<u>9 540 000</u>

VIII. Ecklesiastikdepartementet

N: 15	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>reservationsanslag</i>	150 000
	Säger för egentliga statsutgifter	<u>9 690 000</u>

B. Utgifter för statens kapitalfonder

III. Avskrivning av nya kapitalinvesteringar

C. Statens allmänna fastighetsfond:

Socialdepartementet:

4	Vissa byggnadsarbeten m. m. vid statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården (III: 4), <i>reservationsanslag</i>	240 000
---	---	---------

D. Försvarets fonder

Försvarsdepartementet:

	Försvarets fastighetsfond:	
2	Marinens delfond (IV: A 10—14, 15 a), <i>reservationsanslag</i>	210 000

*E. Statens utlåningsfonder***Jordbruksdepartementet:**

6	Statens fiskredskapslånefond (V: 10 a), <i>reservationsanslag</i>	50 000
7	Lånefonden för insamling av skogsfrö (V: 10 b), <i>reservationsanslag</i>	500 000
		<u>550 000</u>
	Säger för utgifter för statens kapitalfonder	<u>1 000 000</u>
	Säger för driftbudgeten	<u>10 690 000</u>

Kapitalbudgeten**Kapitalinvestering***I. Statens affärsverksfonder**E. Domänverket***Jordbruksdepartementet:**

2	Byggnadsarbeten m. m. vid statens försöksgårdar	300 000
---	--	---------

*III. Statens allmänna fastighetsfond***Socialdepartementet:**

4	Vissa byggnadsarbeten m. m. vid statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården	480 000
---	---	---------

*V. Statens utlåningsfonder***Jordbruksdepartementet:**

10 b	Lånefonden för insamling av skogsfrö	500 000
------	--	---------

*VIII. Fonden för förlag till statsverket***Utrikesdepartementet:**

1 a	Vissa internationella organisationers rörelsefonder	70 100
	Säger för kapitalbudgeten	<u>1 350 100</u>